

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi powoda Andrzeja L.
o wznowienie postępowania w sprawie
z powództwa Andrzeja L.
przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej,
Wojewodzie M. i Czesławowi W.
o ochronę dóbr osobistych, zapłatę i zadośćuczynienie, zakończonej
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego
z dnia 30 września 2010 r.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 2 grudnia 2011 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 14 czerwca 2011 r.,

1. oddała zażalenie,
2. zasądza od Andrzeja L. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 3600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym,
3. oddała wniosek adw. Macieja M. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu skarżącemu Andrzejowi L. w postępowaniu zażaleniowym.

Uzasadnienie

Andrzej L. domagał się wznowienia postępowania w sprawie z jego powództwa przeciwko Czesławowi W. oraz Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Wojewodę M. i Ministra Pracy i Polityki Społecznej o ochronę dóbr osobistych, zadośćuczynienie i odszkodowanie. W sprawie tej, Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 30 grudnia 2008 r. odrzucił pozew w stosunku do Skarbu Państwa z uwagi na powagę rzeczy osądzonej, zaś wyrokiem z dnia 20 maja 2010 r. oddalił powództwo skierowane przeciw Czesławowi W. Apelacja powoda od tego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 30 września 2010 r. W wyroku Sądu Apelacyjnego Sąd ten zamieścił również postanowienie, mocą którego rozstrzygnął o zażaleniu powoda na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 23 czerwca 2010 r. dotyczącego kosztów procesu należnych Skarbowi Państwa w związku z postanowieniem o odrzuceniu pozwu.

W skardze o wznowienie postępowania złożonej osobiście przez powoda, jako zaskarżone skargą zostały wskazane wyrok Sądu Okręgowego z dnia 20 maja 2010 r. i postanowienie tego Sądu z dnia 30 grudnia 2008 r., zaś w piśmie jego pełnomocnika z dnia 25 maja 2010 r., precyzującego skargę wskazano, że skargą został zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 30 września 2010 r. oddalający apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego. Jako podstawę skargi o wznowienie postępowania skarżący powołał odkrycie nowych faktów i dowodów wcześniej mu nie znanych, a ujawnionych w trakcie przeglądania przez niego akt swoich akt osobowych u byłego pracodawcy; wskazał, że w aktach tych znalazł zaświadczenia lekarskie i pisma lekarzy zawierające kłamstwa i oszczerstwa pod jego adresem naruszające jego dobra osobiste. Nadto podniósł, że sądy orzekały na podstawie podrobionych dokumentów w postaci karty skorowidza Poradni Zdrowia Psychicznego i dokumentacji rentowej ZUS sfalszowanej przez pozwanego Czesława W.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 14 czerwca 2011 r. odrzucił skargę o wznowienie postępowania wskazując, że żadna z powołanych przez skarżącego okoliczności nie pozwala jej zakwalifikować jako przewidziane w art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. i art. 403 § 2 k.p.c. ustawowe podstawy wznowienia. Skarga nieoparta na

ustawowej podstawie o wznowienie, podlega, zgodnie z treścią art. 410 § 1 k.p.c., odrzuceniu.

W zażaleniu na to postanowienie Andrzej L. zarzucając naruszenie art. 410 §1 k.p.c. w związku z art. 412 §1 k.p.c. domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego, a nadto zasądzenia od Skarbu Państwa na swoją rzecz, jako działającego za powoda pełnomocnika z urzędu, kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu zażaleniowym

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c., sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę o wznowienie postępowania wniesioną po upływie przepisane terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Skarga o wznowienie postępowania nie jest oparta na ustawowej podstawie nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nieodpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy z uzasadnienia skargi wynika, że podstawa ta w rzeczywistości nie istnieje. Innymi słowy, skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy wskazana przez stronę podstawa nie zostanie przez sąd stwierdzona. Taka sytuacja miała miejsce w sprawie.

Stawiany pozwanemu Czesławowi W. przez skarżącego zarzut fałszerstwa dokumentów był przedmiotem badania przez sądy obu instancji, w toku postępowania którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania. Nie można żądać wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c., gdy zarzut fałszu dokumentu był zgłoszony w dotychczasowym postępowaniu i został przez sąd uznany za niezasadny (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 maja 2007 r., III CSK 56/07 nie publ.).

Żaden też z dokumentów wskazanych przez skarżącego nie może zostać uznany za środek dowodowy, który mógłby stanowić przesłankę wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. Również część okoliczności

powoływanych w skardze jako „nowych” była już powoływanych w postępowaniu, przy czym twierdzenie o sfalszowaniu zaświadczenia lekarskiego powołana została w pozwie. Akta osobowe skarżącego znajdujące się u jego byłego pracodawcy, w Szpitalu Specjalistycznym, którym skarżący nadaje przymiot „nowości”, zostały utworzone wiele lat temu i mogły być wykorzystane przez skarżącego jako dowód w sprawie zarówno przed sądem pierwszej jak i drugiej instancji. W skardze brak było argumentacji pozwalającej na uznanie, że skarżący nie mógł zapoznać się wcześniej ze swoimi aktami osobowymi i powołać się na nie w toku zakończonego postępowania.

Należy przypomnieć, że podstawa wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c. nie zachodzi, jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania oznaczonych okoliczności i środków dowodowych, a tylko na skutek opieszałości, zaniedbania, zapomnienia lub błędnej oceny potrzeby ich powołania strona tego nie uczyniła (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98, LEX nr 78214; z dnia 4 marca 2005 r., II CZ 134/04, nie publ.; z dnia 19 lutego 2009 r., II CZ 16/09, nie publ.; z dnia 25 maja 2011 r., II CZ 3/11, nie publ.).

W tym stanie rzeczy zażalenie podlegało oddaleniu (art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Dodać należy, że sentencja zaskarżonego postanowienia wskazuje, iż Sąd Apelacyjny rozstrzygnął o skardze o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 30 września 2010 r. Wyrokiem tym zakończono postępowanie toczące się z powództwa skarżącego wyłącznie przeciwko Czesławowi W. Objęcie tym wyrokiem rozstrzygnięcia dotyczącego kosztów procesu należnych Skarbowi Państwa w związku z prawomocnym już wówczas postanowieniem z dnia 30 grudnia 2008 r., odrzucającym pozew przeciwko temu pozwanemu, miało charakter techniczny i rozstrzygnięcia tego nie czyniło częścią wyroku jako decyzji procesowej sądu rozstrzygającego o roszczeniu przeciwko Czesławowi W.; orzeczenie to pozostało samoistnym postanowieniem wydanym pod odrębną sygnaturą akt rozstrzygającym o zażaleniu od postanowienia, które dotyczyło innego pozwanego. Zgodnie z treścią art. 399 k.p.c.

można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Jest zatem jasne, że skarga mogła być skierowana tylko przeciwko wyrokowi oddalającemu apelację od wyroku oddalającego powództwo przeciwko Czesławowi W. Jak wskazano na wstępie, w taki też sposób skargę tę sprecyzował pełnomocnik powoda w piśmie z dnia 25 maja 2011 r. Dodać jednak też należy, że zarówno w tym piśmie jak i w zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego odrzucające tę skargę, jako pozwani zostali wskazani nie tylko Czesław W., ale nadto Skarb Państwa, określono też wartość przedmiotu sporu wobec każdego z tych pozwanych oddzielnie, a nawet oddzielnie w odniesieniu do obu jednostek organizacyjnych pozwanego Skarbu Państwa. Ponadto w zażaleniu skarżący domagał się zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego od pozwanych. Najwyraźniej konsekwentne traktowanie Skarbu Państwa jako pozwanego w sprawie toczącej się ze skargi o wznowienie postępowania (również i w postępowaniu zażaleniowym) uzasadniało zasądzenie od powoda na rzecz Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa należnych jej kosztów zastępstwa procesowego, tym bardziej, że postępowaniu zażaleniowym podjęła czynności procesowe usprawiedliwiające zasądzenie takich kosztów (art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa - Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1417 ze zm. w związku z § § 6 pkt 7 i 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu - Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).

Oddalić należało wniosek pełnomocnika powoda o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Sam fakt świadczenia pomocy prawnej z urzędu nie jest wystarczającą podstawą do otrzymania wynagrodzenia z tego tytułu. Pomoc ta powinna być udzielona zgodnie z wymaganiami stawianymi profesjonalście. Tymczasem sformułowania nie tylko skargi, ale i zażalenia, o których była mowa wyżej, a nadto wyjątkowa ogólnikowość argumentów zawartych w zażaleniu i brak jakichkolwiek skonkretyzowanych w nawiązaniu do realiów sprawy zarzutów, adekwatnych przy tym do uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, nie usprawiedliwiają przyznania tego wynagrodzenia

(por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 123, z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41 z dnia 11 maja 2011 r., II CSK 699/10, OSNC Zb. Dod. 2011, nr C, poz. 72 i z dnia 22 września 2011 r. V CZ 66/11 LEX nr 960548).